

**Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
van xxx 2025, nr. xxx, houdende wijziging van de Regeling langdurige
zorg ter verduidelijking van de bevoegdheid tot het opleggen van
aanvullende verplichtingen bij de verlening van een persoonsgebonden
budget**

de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 3.6.2, derde lid, van het Besluit langdurige zorg;

Besluit:

Enig artikel

De Regeling langdurige zorg wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 5.18 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Bij de verlening van een persoonsgebonden budget kunnen aan de verzekerde verplichtingen worden opgelegd die betrekking hebben op de kwaliteit en doelmatigheid van de in te kopen zorg.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

N.J.F. Pouw-Verweij

Toelichting

Aanleiding

Op 3 juli bracht de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) de position paper "Op weg naar een passende inzet van het persoonsgebonden budget (pgb)" uit. Dit position paper gaat over de knelpunten in de uitvoering van het pgb in de Wet langdurige zorg (Wlz). Aanleiding voor het opstellen van het position paper is onder meer de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op 16 februari 2022¹. De CRvB oordeelt daarin dat de systematiek van het Wlz-pgb zoveel mogelijk controle aan de voorkant vereist. Het doel hiervan is om budgethouders te beschermen tegen terugvorderingen achteraf.

Verduidelijking van bestaande bevoegdheid zorgkantoren

Een van de wensen van de NZa uit het position paper is dat zorgkantoren de mogelijkheid hebben om een pgb onder voorwaarden toe te kennen, zodat meer aan de voorkant wordt gewaarborgd dat de budgethouder op doelmatige wijze toereikende zorg van voldoende kwaliteit inkoopt. Artikel 5.18 van de Regeling langdurige zorg (RLz) bepaalt welke verplichtingen bij de verlening van het pgb in ieder geval aan de budgethouder worden opgelegd. Zoals ook uit de toelichting bij deze bepaling volgt, impliceren de woorden "in ieder geval" dat zorgkantoren ook aanvullende verplichtingen mogen opleggen, wat betekent dat zij dus nu al de mogelijkheid hebben om aan een pgb extra verplichtingen te verbinden. Daarbij geldt wel dat die verplichtingen dienen te strekken tot verwezenlijking van het doel van het pgb, zo volgt uit artikel 4:38 van de Algemene wet bestuursrecht.

De bevoegdheid om aanvullende verplichtingen op te mogen leggen is in de RLz verduidelijkt door aan artikel 5.18 een tweede lid toe te voegen, waarin uitdrukkelijk is bepaald dat bij de verlening van het pgb aanvullende verplichtingen kunnen worden opgelegd die zien op de kwaliteit en doelmatigheid van de in te kopen zorg. Dergelijke verplichtingen strekken tot verwezenlijking van het doel van het pgb, te weten het in staat stellen van de budgethouder om in overeenstemming met artikel 3.3.3, vierde lid, van de Wlz op doelmatige wijze zelf te voorzien in zorg die toereikend en van goede kwaliteit is.

Aanvullende verplichtingen die zien op kwaliteit en doelmatigheid

Een van de uitgangspunten van het pgb is de eigen regie van de budgethouder bij de inkoop van zorg. Zo geeft de budgethouder in het budgetplan zelf aan welke zorg hij wenst in te kopen en welk budget daarvoor nodig is, waarna hij dit met het zorgkantoor bespreekt in het bewuste keuzegesprek. Het zorgkantoor toetst onder meer of met het persoonsgebonden budget op doelmatige wijze zal worden voorzien in toereikende zorg van goede kwaliteit. Is dat het geval en is ook aan de overige voorwaarden uit artikel 3.3.3, vierde lid, van de Wlz voldaan, dan verleent het zorgkantoor het pgb. Vanzelfsprekend is de budgethouder gehouden de zorg in overeenstemming met het budgetplan in te kopen, nu het pgb met het oog op die zorg is verleend.

Hoewel eigen regie het uitgangspunt is en overeind blijft, kan het voor een zorgkantoor wenselijk zijn om met het oog op het waarborgen van de doelmatigheid of de kwaliteit van de in te kopen zorg aanvullende verplichtingen in de verleningsbeschikking op te nemen. Zo kan de zorgvraag van de budgethouder rechtvaardigen dat het zorgkantoor in de verleningsbeschikking de verplichting opneemt dat de zorg wordt verleend door een zorgverlener die beschikt over bij die zorgvraag passende kwalificaties en/of diploma's. Ter illustratie kan worden gedacht aan een budgethouder die door een hoge

¹ ECLI:NL:CRVB:2022:250

dwarslaesie bedlegerig is en te kampen heeft met doorligwonden. Om infecties en alle gevolgen van dien, zoals ziekenhuisopname, chirurgische ingrepen, antibiotische behandeling, en dergelijke te voorkomen, kan het zorgkantoor de budgethouder bijvoorbeeld de verplichting opleggen dat de zorg wordt geleverd door een wijkverpleegkundige of een andere professionele zorgverlener die kennis heeft van wondverzorging en lighoudingen.

De mogelijkheid om verplichtingen aan het pgb te verbinden, beperkt zich niet tot het moment van de verlening van het pgb. Mocht bijvoorbeeld gaandeweg blijken dat een budgethouder geen doelmatige zorg van goede kwaliteit inkoopt, dan is het zorgkantoor op grond van artikel 5.20, tweede lid, onder b, van de Rlz bevoegd de verleningsbeschikking in te trekken of te wijzigen. Kiest het zorgkantoor voor het wijzigen van de verleningsbeschikking, dan kunnen daarbij verplichtingen aan de budgethouder worden opgelegd. Tegen een dergelijke wijzigingsbeschikking staat voor de budgethouder uiteraard de mogelijkheid van bezwaar en beroep open.

Regeldruk

Deze regeling heeft geen gevolgen voor de regeldruk, nu het een verduidelijking van een reeds bestaande bevoegdheid betreft. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) is om advies gevraagd.

Internetconsultatie

PM.

Inwerkingtreding en overgangsrecht

De wijziging treedt in werking met ingang van 1 januari 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

N.J.F. Pouw-Verweij